

Studie betreffende verstoring van de marktwerking Klusdienst Morgenmakers

1. Kader

- a. Elk lokaal bestuur in Vlaanderen ontvangt vanaf 2026 jaarlijks het toegekende bedrag volgens een aantal doelgroep- en omgevingsparameters, en dit tot en met 2030, de formele einddatum van de lokale legislatuur. Hiermee krijgen lokale besturen meer autonomie, verlagen de administratieve lasten en wordt de lokale sociale economie versterkt.
- b. De Europese Commissie definieert een DAEB als een economische activiteit in het algemeen belang, die zonder een overheidsoptreden niet of niet onder dezelfde voorwaarden door de markt kan worden aangeboden. Die voorwaarden gaan meer bepaald over kwaliteit, veiligheid, betaalbaarheid, gelijke behandeling en/of algemene toegang.

Het regelgevende kader rond DAEB bepaalt wanneer staatssteun een gerechtvaardigde compensatie is die de marktwerking niet verstoort.

- c. De financiering van lokale-diensteneconomie-activiteiten van VZW SW WEB (Morgenmakers) verloopt volgens een klaverbladmodel. Het uitgangspunt is dat iedereen die baat heeft bij de aangeboden lokale diensten zijn steentje bijdraagt om de inschakelingstrajecten en de diensten te financieren. Bijdragen komen van: Welzijnszorg Kempen, Gemeenten, eigen middelen VZW SW WEB (Morgenmakers), tussenkomsten loonsubsidies doelgroep medewerkers en klanteninkomsten.

2. Beschrijving diensten en doelgroepen

Aanvullende lokale diensten zijn diensten van algemeen economisch belang die tegelijkertijd een lokaal karakter hebben, en voldoen aan de voorwaarden van artikel 15 van het Ondersteuningsdecreet.

- Het dienstenaanbod betreft sociale en welzijnsactiviteiten die gericht zijn op gebruikers uit kwetsbare groepen of activiteiten van algemeen maatschappelijk belang die gericht zijn op potentiële gebruikers in de buurt of regio;
- Het dienstenaanbod veroorzaakt geen verdringing van bestaande tewerkstelling;
- Het dienstenaanbod is ingebed in het lokale socio-economische weefsel;
- Het dienstenaanbod beantwoordt aan maatschappelijke behoeften die niet of onvoldoende worden ingevuld door het bestaande lokale en reguliere aanbod
- Het dienstenaanbod is nabij en toegankelijk en draagt bij tot de sociale cohesie van een buurt of regio;
- Het dienstenaanbod beoogt duurzame tewerkstelling door de tewerkstelling van werknemers met een afstand tot de arbeidsmarkt.

Het lokale bestuur beschouwt de diensten die het voorwerp uitmaken van deze samenwerkingsovereenkomst, als aanvullende lokale diensten. Het lokale bestuur kan aldus gebruik maken van de middelen die de bovenlokale overheid voor het uitbouwen van deze diensten aan de lokale overheden ter beschikking stelt.

Welke diensten worden er aangeboden:

Verhuizingen, kleine elektriciteitswerken, kleine schilderwerken, kleine opfrissingswerken (bv. sanitair), tuinonderhoud, tuinklussen, sneeuw ruimen,...

Doelgroepen en hun bijdragen

Er zijn 3 duidelijk gedefinieerde doelgroepen die gebruik kunnen maken van de diensten van de Klusdienst VZW SW WEB (Morgenmakers):

Doelgroep 1:

Mensen die via Welzijnzorg Kempen beroep kunnen doen op deze diensten. Hiervoor wordt door een bevoegd ambtenaar een gebruikersdossier opgemaakt.

Een gebruikersdossier moet volgende gegevens bevatten:

- Een getekend 'Infofiche gebruiker karweihulp'
- Een ingevulde BelRAI screener en sociaal supplement van de gebruiker
- De inkomstenbewijzen die nodig zijn voor de berekening van de gebruikersbijdrage
- Een bewijs van de feitelijke gezinsbeschrijving
- Het bewijs van invaliditeit indien dit recht geeft op een extra punt bij de bepaling van de gezinscode (FOD attest)

Minimaal tweejaarlijks moet het gebruikersdossier herzien worden. Dit wordt minimaal 4 maanden voor het overschrijden van de termijn gecommuniceerd.

De kostprijs voor karweihulp is het uurtarief gezinszorg +50%. Het uurtarief gezinszorg wordt bepaald op basis van de gezinssamenstelling en het gezinsinkomen. Welzijnzorg Kempen geeft op basis van het aantal gepresteerde uren een loonsubsidie voor maximaal 2 doelgroep medewerkers.

Doelgroep 2:

Mensen die doorverwezen worden door de OCMW's van de deelnemende gemeenten.

De voorwaarden om hiervoor in aanmerking te komen zijn:

- Zorgbehoevend zijn, niet beschikken over een eigen netwerk dat de klussen voor hen kan doen en een verhoogde tegemoetkoming hebben. Het Bijzonder comité voor de sociale dienst heeft mogelijkheid om hierop uitzonderingen toe te kennen.
- De bevoegde ambtenaar geeft via schriftelijke communicatie door aan de Klusdienst wie er gebruik mag maken van deze diensten. Er wordt ook gestipuleerd over welke opdracht het juist gaat (duurtijd, toegekende periode, welke klussen...)

Aan de eindgebruiker wordt hiervoor een tarief aangerekend van 19 euro per uur verhoogd met de uurkosten van de gebruikte materialen, machines, verplaatsingsvergoeding, stortkosten... verhoogd met het geldende BTW-tarief. De gemeentelijke bijdrage per gepresteerd uur is 11 euro wat een totaal maakt van 30 euro excl btw + machinekosten (prijzen excl btw op moment van onderzoek: kantmaaier 4,5 euro/u grasmachine 9 euro/u, bladblazer 12,10 euro per uur...) verplaatsingskosten...

Doelgroep 3:

Alle andere klanten (particulieren, overheden, organisaties...) die wensen gebruik te maken van deze diensten.

Aan deze gebruikers wordt een tarief aangerekend van 30 euro per uur verhoogd met de uurkosten van de gebruikte materialen, machinekosten (prijzen excl btw op moment van onderzoek: kantmaaier 4,5 euro/u grasmachine 9 euro/u, bladblazer 12,10 euro per uur...) verplaatsingskosten (van 2,75 euro tot 9,9 euro), stortkosten... verhoogd met het geldende BTW-tarief.

3. Onderzoek marktverstoring

Voor het onderzoek betreffende marktverstoring richten we ons op doelgroepen 1 en 2 omdat er in die doelgroep een financiering is vanuit de gemeenten om deze werking te ondersteunen. Deze toetsing met in het bijzonder onderstaande stelling 2 kan ook in aanmerking genomen worden voor het onderzoek naar marktverstoring met betrekking tot doelgroep 3.

1. *Stelling*

Het dienstenaanbod betreft sociale en welzijnsactiviteiten die gericht zijn op gebruikers uit kwetsbare groepen of activiteiten van algemeen maatschappelijk belang die gericht zijn op potentiële gebruikers in de buurt of regio.

Analyse

De doelgroep is duidelijk afgebakend en zijn uitsluitend mensen die hulpbehoevend zijn en zelf niet de financiële middelen hebben om beroep te doen op het reguliere aanbod, dit wordt duidelijk afgebakend door het feit dat deze beschikken over een verhoogde tegemoetkoming. Hiervan kan enkel afgeweken worden door het Bijzonder comité voor de sociale dienst die na onderzoek en evaluatie een beslissing nemen of deze mensen inderdaad niet in het reguliere circuit geholpen kunnen worden.

2. *Stellingen*

Het dienstenaanbod veroorzaakt geen verdringing van bestaande tewerkstelling. Het dienstenaanbod beantwoordt aan maatschappelijke behoeften die niet of onvoldoende worden ingevuld door het bestaande lokale en reguliere aanbod.

Analyse

De klusdienst bestaat al in de huidige vorm sinds oktober 2007 en is dus geen nieuw aanbod. De klusdienst richt zich ook op kleine klussen zoals het vervangen van 1 kraan of stopcontact, het schilderen van 1 of enkele ramen of één enkele ruimte in een huis, het rijden naar een containerpark met afval, beperkt tuinonderhoud zonder grote professionele machines of met de grasmachine van de klant zelf.

Voor dergelijke beperkte en soms dringende klussen in omvang is het bijna onmogelijk om op een aanvaardbare termijn een vakman ter plaatse te krijgen die deze werkzaamheden tegen een markconforme prijs kan uitvoeren. Vakmannen rekenen vaak een minimum van 2 of 3 uur aan om een kleine klus te doen. (1)

Omdat de werken uitgevoerd worden door mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt, die in de sociale economie ingeschakeld worden, is er ook een aanzienlijk verschil in snelheid van uitvoering en de afgeleverde kwaliteit ten aanzien van reguliere werknemers. Dit dient ook in aanmerking genomen te worden bij het vergelijken van enkel de uurprijs.

3. **Stelling**

Het dienstenaanbod is ingebed in het lokale socio-economische weefsel en is nabij en toegankelijk en draagt bij tot de sociale cohesie van een buurt of regio.

Analyse

Lokale vraag: de klussen worden uitgevoerd bij mensen uit de buurt (vaak ouderen, kwetsbare gezinnen of personen met beperkte mobiliteit) die nood hebben aan betaalbare en toegankelijke hulp aan huis.

Lokale tewerkstelling: de klusdienst stelt maatwerkers uit de regio te werk, mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt, waardoor werkgelegenheid en sociale inclusie lokaal worden versterkt.

Samenwerking met lokale actoren: de dienst werkt samen met OCMW, gemeenten, welzijnsorganisaties en sociale huisvestingsmaatschappijen, wat de verankering in het lokale netwerk vergroot.

Economische circulatie: inkomsten, subsidies en uitgaven blijven grotendeels binnen de lokale economie, wat bijdraagt aan duurzame lokale ontwikkeling.

Sociale meerwaarde: naast het uitvoeren van klussen creëert de dienst sociale contacten, vertrouwen en preventieve signalering van problemen bij mensen thuis.

Samengevat: de klusdienst is ingebed in het lokale socio-economische weefsel omdat ze lokale behoeften verbindt met lokale tewerkstelling en partnerschappen, en zo zowel sociale als economische meerwaarde creëert binnen de gemeenschap.

4. **Stelling**

Het dienstenaanbod beoogt duurzame tewerkstelling door de tewerkstelling van werknemers met een afstand tot de arbeidsmarkt.

Analyse

De klussers hebben allemaal een collectief of individueel maatwerkersstatuut, ook Artikel 60-ers, alle mogelijke stages (beroepsverkennde stages, schoolstages buitengewoon onderwijs...) worden in de Klusdienst in samenspraak met het OCMW, scholen en andere organisaties die trajecten voorzien voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt ingezet. Voor de ondersteuning van deze doelgroep medewerkers voorziet VZW SW WEB maatwerkcoaches en een sociale dienst die steeds toegankelijk is en waarop deze medewerkers steeds beroep kunnen doen

4. Onderzoek marktconform tarief:

Je kan terugvinden dat de kostprijs van een klusjesman meestal ligt tussen de 15 en 70 euro. Hieronder een staving.

(1) Wat kost een klusjesman per uur?

De kosten voor een klusjesman kunnen variëren afhankelijk van verschillende factoren, zoals de aard van de klus, de locatie en de ervaring van de vakman. Over het algemeen liggen de tarieven voor een klusjesman tussen de €30 en €70 per uur. Voor specifieke klussen zoals het installeren van keukenapparatuur of het uitvoeren van elektrische werkzaamheden kunnen de kosten zelfs hoger zijn. Het is ook belangrijk om te weten dat de meeste klusjesmannen een minimum aantal uren in rekening brengen, vaak 2 tot 3 uur, wat betekent dat kleinere klussen relatief duur kunnen uitvallen.

(2) Klusjesman prijs per uur

Je hebt natuurlijk verschillende soorten klusjesmannen in en niet iedereen is natuurlijk even duur. Ook hangt het prijsverschil af van wat voor soort klusjesman het doet. Is de klusjesman net begonnen? Is hij al zeer ervaren? Of is het een zwartwerker? Dit is een belangrijke factor om een uurtarief van een klusjesman te berekenen.

Uurtarief van een klusjesman

Kostenpost	Gemiddelde kosten per uur
Niet gecertificeerd klusjesman	€15,- à €20,-
Gemiddeld tarief	€20,- à €25,-
Ervaren klusjesman	€25,- à €32,-
Zwartwerker	€10,- à €20,-

(3) Tarief klusjesman

Als je een klusjesman aan het werk wil zetten, is het belangrijk om te weten wat de kosten zijn. Natuurlijk gelden er voor de verschillende klussen ook verschillende tarieven. Om welke prijzen gaat het gemiddeld? Over het algemeen kan je een klusjesman inschakelen voor **20 à 50 euro per uur, afhankelijk van de klus!**

(4) Wat kost de klusjesdienst?

Wat de klusjesdienst kost, is volledig afhankelijk van het uurtarief van de klussers. Een niet-gecertificeerd klusjesman vraagt een gemiddeld uurtarief van **€15,- tot €20,-**. Schakelt u liever een ervaren klusjesman in, dan kost de klusjesdienst ongeveer **€25,- tot €35,-** per uur.

Als de ervaren klusser 6 uur bezig is met de schilderwerken in en rond het huis, dan betaalt u gemiddeld **€150,- tot €210,-**.

Als we deze prijzen dan vergelijken met de prijzen die aangerekend worden aan doelgroepen 2 en 3 blijkt dat het marktconforme tarieven zijn, temeer er rekening gehouden dient te worden met het feit dat men de werkzaamheden laat uitvoeren door maatwerkers. De afgeleverde kwaliteit en snelheid waaraan de werkzaamheden worden uitgevoerd verschillen mogelijks van het werk dat uitgevoerd wordt door een geschoolde vakman.

Samenstelling uur-kost Klusdienst VZW SW WEB = 30 euro per uur + verplaatsingskost gemiddeld 6.32 euro + machinegebruik van gemiddeld 7 euro, kom je op een totaal van 43.32 euro per uur excl. btw en **52.42 euro incl. BTW per uur**

5. Conclusie:

Er wordt voldaan aan de voorwaarden van het hanteren van een marktconform tarief en er ook voldaan wordt aan de voorwaarden artikel 15 van het Ondersteuningsdecreet.

Uitgevoerd op 22 januari 2026

Roel Wuytens

verantwoordelijke klusdienst

Morgenmakers

Bronnen

(1) <https://www.wovar.be/blog-kosten-klusjesman-per-uur>

(2) <https://www.klussencentrale.be/klusser>

(3) <https://www.klusjesman.be/tarief>

(4) <https://www.mijnklusser.be/klusjesdienst>